

Jersie Forsamlingshus

Historien og strategiplan for bevarelse af huset

2 SKÆPPER LAND

Helligtrekongers dag den 6. januar 1898 besluttede 6 beboere i Jersie at arbejde for opførelse af et forsamlingshus, „da man tit har følt trang til at eje et lokale, der kunne rumme byens beboere, når der skulle afholdes generalforsamling, festlige sammenkomster, møder ect.“.

Dette foreløbige udvalg for sagen var: Gårdejer Hans Boesen „Arildstoft“, gårdejer Peder Christensen „Lykkesholm“, husmand Lars Jørgensen „18 h“, gårdejer Jens P. Larsen „Stenlandsgaard“, smed A. Henriksen og lærer A. Westergaard.

For at virkeliggøre sagen købte de samme dag 2 skp. land af gårdejer Hans Rasmussen „Nordtoft“ for 500 kr. Således begynder man den første side i den gamle protokol. Ser man på personsammensætningen i udvalget, er det indlysende, at det var folk med energi, vilje, „magt over tingene“ og som ganske givet også nød stor tillid blandt befolkningen. Hvordan skal man ellers

Lær. Westergaard

forklare, at et sådant projekt kunne forelægges, diskuteres og vedtages på mindre end en måned? Allerede 10. februar var tegningen af 25-kroners aktier nået op på 6500 kr., svarende til 262 aktier.

20. juni kan muremester Hans Madsen, Greve kvittere for modtagelsen af 5599 kr.

I april er man så sikker på byggeriets færdiggørelse, at indvielsesfesten berammes til den 24. juni kl. 13.

„Hertil indbydes folketingsmand A. Alberti og højskoleforstandern Poul Hansen, Vallekilde. Sofus From møder med et 7-mands orkester, hvor hver får 11 kr., men holder sig selv med fortæring. De indbudte talere får fri station den 24.“.

Indvielsesfestens talere blev ikke som planlagt, men i stedet højskoleforstander Knudsen, Karise, folketingsmand A. Alberti og lærer Jensen, Bjæverskov.

Formanden lærer Westergaard sagde i sin takketale: „Der er udtrykt mange gode ønsker for vort hus, og tak for det.“

Det har to muligheder; enten bliver det et smertensbarn, eller også bliver det til gavn og glæde for os. Lad os håbe at det sidste vil ske, og det vil det, hvis en god ånd må råde ved vores sammenkomster“.

Historien om Jersie Forsamlingshus

Jersie Forsamlingshus blev opført i 1898, og har siden da været et centralt kulturelt og socialt samlingspunkt i landsbyen Jersie. Huset blev etableret som en del af en bredere udvikling i slutningen af 1800-tallet, hvor Jersie også fik afholdsforening, foredragsforening og brugsforening.

I 1970'erne stod huset over for nedlæggelse, men blev reddet af lægen og tusindkunsteren Jens Nielsen også kaldet Doctor Jazz og lokale ildsjæle, Kunstforeningen Køge Bugt og AOF. Jens har malet det enestående maleri bag scenen. Solrød startede i 1976 månedlige jazz- og viseaftener i huset, og i 1977 og flere år efter optrådte Gasolin med Kim Larsen, hvilket gjorde huset landskendt.

Fra **1970 til 2021** blev huset dokumenteret i dagbøger, takkebreve, billeder og korrespondance med kunstnere som

Teddy Wilson, Savage Rose, Papa Bue, Erik Clausen, Chris Minh Doky og mange flere. Forpagtere som **Winnie og Johnni Hansen** (2001–2022) har spillet en central rolle i husets drift og udvikling.

Gennem årene har huset således dannet ramme om utallige arrangementer: fester, borgermøder, valg, skuespil, musik og private selskaber.

I dag er huset stadig aktivt med fællesspisning, musikarrangementer og kulturelle begivenheder som Oktoberfest og Irsk Aften udover fejringer af bryllupper, fødselsdage, barnedåber mv. Huset bruges også som samlingspunkt for kommunale borgermøder, debatter mv.

Foto: Jens Nielsen ved hans værk (f. 1929-2020)

Huset er bevaringsværdigt for byens historie

Byen Jersie nævnes første gang i 1280 under navnet JÆRPHØHÆ, som betyder "Jarps Høje" – Jarp er et gammel dansk mandsnavn. Byen har eksisteret siden 1100-tallet og fik kirke omkring 1200. Omkring år 1400 havde byen fundet sin struktur med 24 gårde liggende langs nordre og søndre gade, hvilket gjorde den til en betydningsfuld landsby.

Midt gennem byen løb en vandrig bæk, som ofte oversvømmede gaderne og det mellemliggende fort. Bønderne blev hen mod 1600-tallet fæstere under forskellige ejere, herunder Københavns Magistrat, Roskilde Domkirke, Københavns Universitets bogtrykker og godser som Giesegaard, Turebyholm og Gl Køge gård. Dette betød, at Jersiefolkene slap for hoveri og i stedet betalte landgilde – hvilket gav dem en særlig følelse af selvværd.

Under svenskekrigene omkring 1660 blev byen hårdt ramt. En brandskat på 32 rigsdaler blev betalt for at undgå nedbrænding, og en svensk befalingsmand blev indkvarteret i byen og giftede sig med en lokal pige.

Efter landboreformerne gik udviklingen langsomt. Først i slutningen af 1800-tallet begyndte enkelte gårde at flytte ud på markerne. Jersie fik præstegård, skole, mølle, brugsforening og forsamlingshus. Skolen blev nybygget og flyttet ud af byen i 1916.

Ud over præstegården er forsamlingshuset i dag det eneste tilbageværende aktive kultur hus i byen og efter mere end 100 år stadig et vigtigt og nu nærmest det eneste tilbageværende. kulturelement .

Foto: sn.dk fra 120 års fødselsdag d. 24. juni 2018

Visionen

At bevare og udvikle huset som et levende og tidssvarende samlingspunkt for Jersie Landsby, Solrød kommune og omegn, hvor kultur, fællesskab og historie mødes i historiske rammer, der bevares med respekt for husets oprindelige udtryk.

Huset skal være et sted, hvor både lokale borgere og besøgende kan mødes til fest, musik, debat og samvær – i rammer, der afspejler den historiske arv og samtidig tilbyder moderne funktionalitet.

Strategi

1. Bevarelse af det historiske udtryk

- At bevare huset, som oprindeligt udtryk fra entré til balkon og 1. sal. Maleriet bag scenen SKAL bevares.
- Farver, materialer og arkitektoniske og funktionelle detaljer må ikke ændres i salen eller på balkon 1 sal. Udvendigt er der grønmalede danneborgsvinduer, gule sten, sort sokkel, grønmalede døre.
- Restaureringer skal ske med respekt for det oprindelige design, funktionalitet og udtryk.
- Ændringer må kun foretages i køkken og toilet, og kun med hensyn til funktionalitet. Toilet så vidt muligt med stil / farver passende til husets øvrige indretning.

2. Vedligeholdelse og drift

- Der følges en vedligeholdelsesplan, opdateret i 2025 herefter løbende.
- Der foretages årlig inspektion af bestyrelsen, samt en inspektion af fagfolk hvert 5 år med efterfølgende opdateret vedligeholdelsesplan.
- Rengøring og mindre reparationer skal foretages løbende og efter behov
- Energibesparende tiltag indtænkes ved enhver udskiftning/renovering
- Der skal føres logbog over alt foretaget større vedligeholdelsesarbejde maling mv

3. Aktiviteter og engagement

- Huset skal være vært for kulturelle og sociale arrangementer.
- Der skal være plads til både lokale og eksterne aktører.
- Samarbejde med forpagter og arrangører skal styrkes.
- Mad ud af huset og fleksible selskabsløsninger skal tilbydes.
- Samarbejdet med Solrød kommune skal styrkes.
- Husets drift sikres via bortforpagtning.
- Forpagtningskontrakten skal revideres ved enhver fornyelse, således den bedst muligt sikrer husets interesser, indeksregulering og udnyttelse af huset.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen for Jersie Forsamlingshus af 1898 består af frivillige ildsjæle, som arbejder for husets bevarelse og udvikling. Det forventes, at alle bestyrelsesmedlemmer byder ind med hjælp omkring arbejdet med om omkring huset og under respekt for denne strategiplan.

Minimum to årlige arbejdsdage for bestyrelses og andre interesserede

- **Strategisk ledelse:** Udarbejdelse og opfølgning på strategiplan og vedligeholdelsesplan via et fast årshjul.
- **Økonomisk ansvar:** Budgetlægning, fondsansøgninger og sikring af rentabel drift.
- **Kulturelt ansvar:** Sikre at huset fortsat kan være vært for sociale og kulturelle engagementer i samarbejde med forpagter.
- **Vedligeholdelse:** Overvågning af bygningens tilstand og koordinering af reparationer, samt deltagelse i arbejdsdage, arbejdsopgaver omkring huset.
- **Kommunikation:** Arbejde for at styrke synligheden og kendskabet til huset og dets anvendelse. Kommunikation kan ske via bla. nyhedsbreve, medlemskontakter, via kommunen og på generalforsamlinger. Bruge medlemmer som ambassadører for huset, samt fastholde og sikre nye medlemmer.

Handlingsplan

Vedligeholdelse:

1. Vedligeholdelse sker ud fra den 5 årige vedligeholdelsesplan se Bilag 1
2. Minimum 2 årlige arbejdsdage forår/efterår med fokus på mindre vedligehold/reparationer som kan foretages via den arbejdende bestyrelse.

Om- og tilbygninger:

1. Identifikation af behov og muligheder.
2. Skriftligt oplæg fra forpagter til bestyrelsen ved ønske om ændringer.
3. Udarbejdelse af plan og prisoverslag.
4. Godkendelse af bestyrelsen.
5. Fondsansøgninger.
6. Udførelse med sagkyndig overvågning.

Vedligeholdelsesplanen integreres i budgettet, således der altid sikres sammenhæng imellem ønsker, behov og økonomi. Planen godkendes et år af gangen. Ved behov for eksternt arbejde skal det altid søges 2 tilbud ved arbejde over 25.000 kr incl moms. Alle øvrige investeringer/ vedligeholdelsesprojekter, større end 10.000 kr incl moms, der ikke indgår i vedligeholdelsesplanen fremlæggelse til prioritering af bestyrelsen. Forpagter kan råde over 5.000 kr / året til nødvendige behov mod refusion alene via regning.

Der skal sikres, at der altid er et økonomisk likviditetsmæssigt råderum på min 95.000 kr til uforudsete hændelser (nødvendige reparationer / tomgang), således at forsamlingshuset ikke kommer i krise. I praksis betyder det at der på intet tidspunkt er et mindre indestående end 95.000 kr på kontoen (beløbet skal kunne dække minimum et års tomgang, vedligehold samt nødvendige uforudsete reparationer)

Fondsansøgningssektion

Jersie Forsamlingshus er ikke blot en bygning – det er et kulturelt fyrtårn og et samlingspunkt for hele lokalområdet. Bevarelsen af huset er afgørende for at fastholde og styrke det lokale fællesskab, skabe kulturelle oplevelser og sikre en levende landsbyidentitet.

Huset rummer en unik historie og arkitektur, som fortjener at blive bevaret for kommende generationer. Med sin rolle som ramme for sociale, kulturelle og historiske aktiviteter bidrager huset til trivsel, sammenhængskraft og lokal stolthed.

Huset har en spinkel økonomi, der er baseret på, at huset er aktivt, og at der kommer indtjening via bortforpagtning, idet denne skal kunne honorere det løbende vedligehold på huset. Henset til husets alder er der en række større vedligeholdelsesopgaver forude dels for, at huset ikke forfalder, og dels for at det er brugbart som et aktivt forsamlingshus hvor faciliteter som adgangsforhold, køkken og toiletforhold er helt essentielle for, at huset kan være i drift.

Støtte fra fonde vil muliggøre nødvendige renoveringer og sikre, at huset fortsat kan fungere som et åbent og inkluderende mødested for alle – uanset alder, baggrund og interesser.

